

ВОСТОЧНО ЕВРОПЕЙСКИЙ НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

DOI: 10.31618/ESSA.2782-1994.2021.1.74

#10(74), 2021 часть 1

Восточно Европейский научный журнал
(Санкт-Петербург, Россия)
Журнал зарегистрирован и издается в России
В журнале публикуются статьи по всем
научным направлениям.
Журнал издается на русском, английском и
польском языках.

Статьи принимаются до 30 числа каждого
месяца.

Периодичность: 12 номеров в год.

Формат - A4, цветная печать

Все статьи рецензируются

Бесплатный доступ к электронной версии
журнала.

Редакционная коллегия

Главный редактор - Адам Барчук

Миколай Вишневецки

Шимон Анджеевский

Доминик Маковски

Павел Левандовски

Ученый совет

Адам Новицки (Варшавский университет)

Михал Адамчик (Институт
международных отношений)

Питер Коэн (Принстонский университет)

Матеуш Яблоньски (Краковский
технологический университет имени
Тадеуша Костюшко)

Петр Михалак (Варшавский университет)

Ежи Чарнецкий (Ягеллонский университет)

Колуб Френнен (Тюбингенский
университет)

Бартош Высоцкий (Институт
международных отношений)

Патрик О'Коннелл (Париж IV Сорбонна)

Мацей Качмарчик (Варшавский
университет)

#10(74), 2021 part 1

Eastern European Scientific Journal
(St. Petersburg, Russia)
The journal is registered and published in Russia
The journal publishes articles on all scientific
areas.
The journal is published in Russian, English
and Polish.

Articles are accepted till the 30th day of each
month.

Periodicity: 12 issues per year.

Format - A4, color printing

All articles are reviewed

Free access to the electronic version of journal

Editorial

Editor-in-chief - Adam Barczuk

Mikolaj Wisniewski

Szymon Andrzejewski

Dominik Makowski

Pawel Lewandowski

Scientific council

Adam Nowicki (University of Warsaw)

Michal Adamczyk (Institute of International
Relations)

Peter Cohan (Princeton University)

Mateusz Jablonski (Tadeusz Kosciuszko
Cracow University of Technology)

Piotr Michalak (University of Warsaw)

Jerzy Czarnecki (Jagiellonian University)

Kolub Frennen (University of Tübingen)

Bartosz Wysocki (Institute of International
Relations)

Patrick O'Connell (Paris IV Sorbonne)

Maciej Kaczmarczyk (University of Warsaw)

Давид Ковалик (Краковский технологический университет им. Тадеуша Костюшко)

Питер Кларквуд (Университетский колледж Лондона)

Игорь Дзедзич (Польская академия наук)

Александр Климек (Польская академия наук)

Александр Роговский (Ягеллонский университет)

Кехан Шрайнер (Еврейский университет)

Бартош Мазуркевич (Краковский технологический университет им. Тадеуша Костюшко)

Энтони Маверик (Университет Бар-Илан)

Миколай Жуковский (Варшавский университет)

Матеуш Маршалек (Ягеллонский университет)

Шимон Матысяк (Польская академия наук)

Михал Невядомский (Институт международных отношений)

Главный редактор - Адам Барчук

1000 экземпляров.

Отпечатано в ООО «Логика+»

198320, Санкт-Петербург,

Город Красное Село,

ул. Геологическая,

д. 44, к. 1, литера А

«Восточно Европейский Научный Журнал»

Электронная почта: info@eesa-journal.com,

<https://eesa-journal.com/>

Dawid Kowalik (Kracow University of Technology named Tadeusz Kościuszko)

Peter Clarkwood (University College London)

Igor Dziedzic (Polish Academy of Sciences)

Alexander Klimek (Polish Academy of Sciences)

Alexander Rogowski (Jagiellonian University)

Kehan Schreiner (Hebrew University)

Bartosz Mazurkiewicz (Tadeusz Kościuszko Cracow University of Technology)

Anthony Maverick (Bar-Ilan University)

Mikołaj Żukowski (University of Warsaw)

Mateusz Marszałek (Jagiellonian University)

Szymon Matysiak (Polish Academy of Sciences)

Michał Niewiadomski (Institute of International Relations)

Editor in chief - Adam Barczuk

1000 copies.

Printed by Logika + LLC

198320, Region: St. Petersburg,

Locality: Krasnoe Selo Town,

Geologicheskaya 44 Street,

Building 1, Litera A

"East European Scientific Journal"

Email: info@eesa-journal.com,

<https://eesa-journal.com/>

СОДЕРЖАНИЕ

СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Мітчук О.А., Гайдур Н. ВЗАЄМОДІЯ ЧИННИКІВ МЕДІАПРАКТИКИ	4
Мітчук О.А., Кривка Е.Т. СПЕЦИФІКА СТВОРЕННЯ ЗАГОЛОВКІВ ДЛЯ PR-ТЕКСТІВ НА ТУРИСТИЧНУ ТЕМАТИКУ В ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯХ	12
Мітчук О.А., Харамурза Д. ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ТА ЖАНРИ ЖУРНАЛІСТИКИ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ	17

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Скобелев Д.О., Мирошник А.А., Дружинина Н.А. МЕЖДУНАРОДНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ОБЛАСТИ РЕГУЛИРОВАНИЯ ОБРАЩЕНИЯ ХИМИЧЕСКИХ ВЕЩЕСТВ: РИСКИ И УГРОЗЫ ИНТЕРЕСАМ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	22
Пономарьова О.Б., Пономарьова І.С. СУТНІСТЬ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ЙОГО МІСЦЕ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	29
Трифонов С.В. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ: ИСТОРИКО-ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ	34
Ленкин С.Л. ВНЕБЮДЖЕТНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ ПРИ ИПОТЕКЕ ПУБЛИЧНЫХ ЗЕМЕЛЬ	41

ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

Жиленко Н.В. ДО ПИТАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОСОБИ УПОВНОВАЖЕНОЇ ПРОВАДИТИ ЗАХОДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ	46
Коноплянникова Т.В., Устинов А.Д. ИНВЕСТИРОВАНИЕ НЕРЕЗИДЕНТАМИ В РОССИЙСКИЕ ООО: ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОЦЕССА ПРОДАЖИ.....	50

– 2000. – № 2. – Rezhim dostupu: <http://www.philol.msu.ru/>].

10. Рендолл Д. Універсальний журналіст / Д. Рендолл; [пер. з англ. М. Марченко]. – К. : К.І.С., 2017. — 288 с. [Rendall, D. Universalnyi zhurnalist / D. Rendall; [per. z anh. M. Marchenko]. – К.: К.І.С., 2017. – 288 s.]

11. Різун В. В. Літературне редагування: підручник / В. В. Різун. – К.:Либідь, 1996. – 128 с.

[Rizun, V. V. Literaturne redahuvannia: pidruchnyk / V. V. Rizun. – К.: Lybid, 1996. – 128 s.]

12. Рівненські новини [Електронний ресурс]: інформаційно-новинний портал Режим доступу: < rivnenews.com.ua/> [Rivnenski novyny [Elektronnyi resurs]: informatsiino-novynnyi portal Rezhym dostupu: < rivnenews.com.ua/>].

13. «Таке Рівне»[Електронний ресурс]: Режим доступу : < takeinfo.net > [Take Rivne” [Elektronnyi resurs]: Rezhym dostupu: < takeinfo.net >].

УДК 82.09
ГРНТИ 19.41.41

Mitchuk O. A.

*Doctor of Science in Social Communications,
Professor of the Institute of Journalism
Borys Hrinchenko University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1011-7320>*

Kharamurza D.

*PhD student of the Department of Social Communications,
Private Higher Education Institution
“Academician Stepan Demianchuk International University
of Economics and Humanities” (Rivne, Ukraine)*

LITERARY CRITICISM AND GENRES OF JOURNALISM: FEATURES OF FUNCTIONING

Мітчук О.А.

*доктор наук із соціальних комунікацій,
професор Інституту журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1011-7320>*

Харамурза Д.

*аспірантка кафедри соціальних комунікацій
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'ячука», (Рівне, Україна)*

ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА ТА ЖАНРИ ЖУРНАЛІСТИКИ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Summary. The article considers the importance of the functioning of genres of journalism, which are used by literary criticism. Mass media is the driving force that modernizes literary criticism, helps it to adapt to the conditions of the modern media world and to communicate with the mass audience in its own language. At the same time, literary criticism enriches journalism in general and the genres of journalism in particular, introducing new ideas and methods. The result of this interaction is the transformation, intercorrelation of existing genres and the emergence of new ones, change of language, form, format of materials, issues and priorities. Analysis of all these processes will allow us to explore the transformation of literary criticism in the Ukrainian media space in recent years, to identify a number of trends.

Анотация. В статье рассматривается важность функционирования жанров журналистики, которыми пользуется литературная критика. Масс-медиа является движущей силой, которая осовременивает литературную критику, помогает ей приспособляться к условиям современного медийного мира и общаться с массовой аудиторией на ее же языке. В то же время литературная критика обогащает журналистику в целом и жанры журналистики, в частности, привносит в нее новые идеи и методы. Результатом этого взаимовлияния есть трансформация, взаимоскорреляция существующих жанров и появление новых, изменение языка, формы, формата материалов, проблематики и приоритетов. Анализ всех этих процессов позволит исследовать трансформацию литературной критики в украинском медианпространстве последних лет, выделить ряд тенденций.

Key words: *literary criticism, mass media, genres of journalism, media space, literary and art magazines.*

Ключевые слова: *литературная критика, масс-медиа, жанры журналистики, медианпространство, литературно-художественные журналы.*

Постановка проблеми. Літературно-художні часописи постають вагомою складовою не лише культурного поля країни, а й її медіапростору. Це той тип видання, який дозволяє якісно, критично і відносно швидко відреагувати на трансформації сучасного літературного життя.

Відображаючи основні складові літературного процесу, аналізуючи нові твори та явища, часописи одночасно «віддзеркалюють загальні тенденції розвитку сучасної літератури; їм належить важлива комунікативна роль між явищами літературного життя та їх рецепцією» [2].

Мета дослідження. Окреслити коло нагальних проблем функціонування вітчизняних літературно-художніх журналів.

Реалізація поставленої мети передбачає виконання наступних завдань: визначити особливості сучасного літературно-художнього часопису; навести приклади літературно-художніх журналів України; охарактеризувати стан літературно-художніх часописів в умовах сучасного медіаринку.

Виклад основного матеріалу. Літературно-художні журнали стають об'єктом наукових досліджень не лише в галузі літературознавства, а й соціальних комунікацій. В останні роки до вивчення різних аспектів літературно-мистецької періодики України, її жанрового наповнення, особливостей контенту та функціонування в умовах сучасного українського медіапростору звертались дослідники Л. Монич, О. Іванова, О. Левицька, Л. Василик. Питання історії літературної критики, її взаємозв'язку з публіцистикою та журналістикою вивчали М. Наєнко, Р. Гром'як, Н. Раковська, В. Брюховецький, І. Михайлин та інші.

Згідно з ДСТУ 3017–2015 «літературно-художній журнал – це періодичне журнальне видання творів художньої літератури, а також публіцистичних та критичних статей і матеріалів» [2, 20]. Це базова характеристика, яка може бути трансформована відповідно до концептуальних умов кожного окремого видання. Так, наприклад, переважна більшість матеріалів часопису «Критика» – це критичні розвідки, рецензії, статті. У таких же класичних товстих журналах як «Всесвіт» і «Кур'єр Кривбасу», наповнення формується здебільшого за рахунок художніх творів. В останньому в окремих номерах критика представлена буквально одним-двома матеріалами.

На думку А. Пилипенко, «характерною особливістю літературного журналу є те, що контент формується спонтанно, без заздалегідь установлених якісних (тема) і кількісних (обсяг) обмежень матеріалів, і саме достатня кількість матеріалів утворює номер видання» [9].

За роки незалежності в Україні було засновано і закрито не одне літературно-художнє видання. Окремі з них поставали визначним культурним явищем і призвели до розширення поглядів на те, яким має бути сучасний літературний журнал. Важко переоцінити вплив часопису тексту і візій

«Четвер» (виходив у 1990-1997 і 1999-2008 рр.), журналів «Авжеж!» (1990-1998), «Перевал» (1991-1997), «Київська Русь» (2006-2013).

Не дивлячись на те, що середній термін життя більшості літературних часописів невеликий, на межі дев'яностих і двохтисячних років з'явилося декілька видань, які до сьогодні продовжують функціонувати. Зокрема, це «Кур'єр Кривбасу» (1994), «Критика» (1997), «ШО» (2005). Одні успішно справляються з нагальними викликами медіаринку, інші ледь тримаються.

Також продовжують виходити видання з історією: «Березіль» (1956), «Всесвіт» (1925), «Дніпро» (1927). Вони хоч і переживають свої не найкращі часи, проте досі публікуються з усталеною періодичністю.

Окремим явищем у сучасному літературно-критичному дискурсі постає академічний науково-теоретичний журнал «Слово і час». Видання зорієнтовано на вузьке коло спеціалістів галузі: літературознавців, мистецтвознавців, професійних літературних критиків та інших учасників літпроцесу. Заснований ще у 1938 році, журнал пережив різні періоди: від ідеологічної заангажованості до відкритості і розширення тематичного спектру публікацій.

Сучасний медіапростір трансформується під впливом стрімкого розвитку інформаційних технологій. Перед традиційними ЗМІ постають нові виклики, які не можна подолати за допомогою вчорашніх методів. Більшість літературно-художніх видань не змогли вчасно налаштуватись на хвилю змін і сьогодні втрачає популярність серед читачів. Нижче назвемо декілька больових точок таких журналів.

1. Недостатнє фінансування, що впливає на скорочення тиражів. А скорочення тиражів, у свою чергу, призводить до недоступності журналів для широкої аудиторії. Так, тираж «Всесвіту» із пікових 760 000 тисяч на межі 80-90-х рр. минулого сторіччя впав до 2 000 тисяч примірників у 2007 році [7]. У 2017-му ця цифра скоротилась до трохи більше ніж 1000 екземплярів.

2. Низька поінформованість масової читачької аудиторії про існуючі літературно-художні видання. Навіть активні читачі великих міст, поціновувачі сучасної світової і української літератури, не завжди знають про існування тих чи інших літературно-художніх журналів. Про новинки ринку і розвиток літпроцесу вони дізнаються здебільшого зі спеціалізованих онлайн-медіа («Читомо», «ЛітАкцент», «LITCENTR») блогів видавництва і книжкових магазинів, культурних фестивалів. «Нечисленні літературно-художні часописи, журнали і газети з низькими накладками і практично відсутньою рекламою, низькою передплатою, активністю та вузькою мережею продажу, поодинокі електронні видання поки засвідчують невисоку активність залучення масового читача до сучасного літературного дискурсу» [2].

3. Застаріле візуальне оформлення в подачі матеріалів друкованих літературно-художніх журналів. Аудиторія таких видань молодшає. Нове покоління інтелектуальної освіченої спільноти України активно послуговується новітніми медіа. Це аудиторія «спокушена» концептуальними дизайнерськими рішеннями. Натомість чимало вітчизняних літературно-художніх журналів «дизайном нагадують примірники 60-70-х, або, що гірше, 90-х років минулого століття» [9].

4. Відсталість у подачі матеріалів стосується і сайтів деяких із вищезазначених видань. Зокрема, сайт журналу «Кур'єр Кривбасу» відлякує користувача набридливою рекламою. Застарілий дизайн спостерігаємо у часописів «Склянка часу Zeitglas», «Дніпро». Відсутність привабливого, інтуїтивно зрозумілого інтерфейсу відштовхує потенційних читачів і спонукає їх звертатись до інших джерел. Натомість прикладом привабливої візуальної подачі матеріалів може слугувати оновлена версія сайту журналу «ШО».

Тож, «попри всю різноманітність, сучасна інтелектуальна літературна періодика загалом має невеликі тиражі, тенденції до уніфікації, потребує вибагливого читача та професійного критика, якого поки в Україні бракує» [10].

Згадані нами больові точки заважають українським літературно-художнім часописам розвиватись в умовах сучасного медіаринку. Класичні товсті журнали для того, щоб утримувати зацікавленість читача і залишатись успішними поряд із мобільними і більш оперативними онлайн-медіа, мають або давати більше аналітики, ґрунтовної критики, або ставати арт-об'єктами, який кожен читач захоче мати у своїй домашній бібліотеці.

Сучасна літературна критика активно користується засобами, методами і жанровими формами журналістики. Власне сама тенденція до взаємодії між журналістикою і літературною критикою зародилася ще на початках формування обох цих видів творчої діяльності. Як зазначає Л. М. Козубенко: «Розвиток літературної критики був багато в чому зобов'язаний блискучій епіс англійських сатиричних журналів, які видавали Джозеф Аддісон (1672 – 1719) і Річард Стил (1672 – 1729). У синтетичних есе творців журналів значне місце приділялося літературній критиці» [4, 47].

Сучасні видання літературно-мистецького спрямування, що публікують критичні матеріали, продовжують працювати з тими ж жанрами, що й журналістика. На сторінках таких друкованих журналів, як «ШО», «Критика» та онлайн-видань «ЛітАкцент», «Читомо» представлені рецензії, огляди, анотації, статті, есе, літературні портрети, що за своєю сутністю дотичні до портретних нарисів, а також інтер'ю, замітки, анонси та інше.

Головна причина такого розмаїття використовуваних жанрових форм полягає, перш за все, у тому, що сучасні чи то друковані, чи то онлайн-видання літературно-мистецького спрямування вже не можуть обмежитися лише

художньо-публіцистичними жанрами, які хоч і залишаються актуальними, та все ж не дозволяють розкрити усього масиву інформації. Тому, якщо на початках формування літературної критики саме в тому вигляді, якою ми її знаємо сьогодні, більш поширеними були есе, нариси і, часом, полемічні статті, то тепер безумовно першість належить рецензіям, оглядам, відгукам.

«Літературна критика використовує жанри, характерні для преси (репортаж, інтерв'ю, фейлетон і т.д.), для публіцистики (памфлет, нарис, маніфест, есе та ін.), для науки (діалог, трактат, монографія), підпорядковуючи їх основній своїй меті і функції; оцінювати, інтерпретуючи їх, нові твори чи тенденції літературного процесу, повернути до них увагу сучасників, формувати з приводу них громадську думку; або по-новому, крізь призму актуальних потреб, витлумачити сенс творів, написаних раніше», – зазначає Р. Т. Гром'як [1, 12]. Як бачимо, окрім суто журналістських жанрів, літературна критика також використовує і ті форми, які більш поширені в науковому середовищі. Дослідник також акцентує увагу на тому, що систему жанрів сучасної літературної критики формують декілька чинників:

- предмет естетичного судження;
- мета і завдання, які в матеріалі має вирішити критик, а також його відношення до оцінюваного предмета;
- орієнтація критика на потенційного читача і на тип мас-медіа, у якому буде опубліковано матеріал [1, 11].

Як зазначалося вище, найпопулярнішими жанрами української літературної критики сьогодні постають рецензії, відгук, огляд. Актуальною також залишається стаття. Метою рецензії є «аналіз, оцінення художнього, мистецького, публіцистичного, наукового твору, зіставлення його з життям, а також розгляд порушених у творі суспільних проблем. Автор повинен дати читачеві відповідь на запитання, що являє собою цей твір, які його достоїнства і вади, яке місце цього твору в літературі, мистецтві, науці, наскільки він відповідає потребам дня і яка його суспільна й естетична вартість» [3, 204]. На відміну від рецензії, відгук являє собою більш стислий опис твору, відзначення його сильних і слабких сторін. Тут основну увагу сконцентровано на враженнях автора матеріалу від прочитаного. Книжковий огляд же постає тим типом матеріалу, у якому здебільшого наявна оцінка не однієї, а одразу декількох книг, об'єднаних за певним принципом. Це може бути спільна тематика, час виходу або ж відношення до якоїсь з національних літератур. Цей перелік не є вичерпним. Стаття, у свою чергу, «включає в себе характеристику осмислених літературних явищ чи процесів, оцінні підсумки, зауваження чи побажання, що випливають із зробленого аналізу» [7, 640].

У різних сучасних українських виданнях літературно-мистецького спрямування домінують різні жанрові форми. Крім того, об'єкти

рецензування й аналізу за своєю сутністю також відмінні. Так, у друкованому журналі «Критика» зустрічається більше проблемних статей, а рецензії і огляди, які представлені у цьому виданні, стосуються у своїй більшості фахової, монографічної і дослідної літератури. Зрідка тут можна зустріти матеріали, присвячені популярним художнім творам. У той же час, на сторінках таких онлайн-видань як «ЛітАкцент» і «Читомо» домінують рецензії та відгуки на книги для широкого загалу. Розглядаються, зокрема, бестселери, нові переклади класики або перші переклади раніше виданих книг закордонних авторів, що вже здобули міжнародне визнання, а також твори сучасних українських прозаїків і поетів. У свою чергу на сторінках журналу культурного спротиву «ШО» серед літературно-критичних матеріалів превалюють книжкові огляди. Над цими оглядами працюють різні автори і самі матеріали в межах рубрики тематично розподілені. Зазвичай тут представлені огляди новинок сучасної української літератури, перекладної літератури, що вийшла українською мовою, творів, виданих російською мовою, а також поетичних збірок.

Висновки. До жанрів літературної критики, які користуються популярністю в українських виданнях літературно-мистецького спрямування, можна віднести також інтерв'ю і нарис. Вони не завжди представлені в класичному вигляді, але залишаються впізнаваними. Так, яскравим прикладом творчого підходу журналістів і критиків журналу «ШО» до зображення діячів літератури і, зокрема, сучасних письменників, є «портретний нарис від першої особи». Від класичного інтерв'ю у форматі «питання-відповідь» чи портретного нарису, написаного журналістом, він різниться тим, що митець сам розповідає про себе. Розповідь ця подається від першої особи, при цьому є розподіл на тематичні блоки, але немає питань журналіста, який спілкувався з письменником. Подібні матеріали були опубліковані про таких сучасних письменників і поетів як: Тарас Прохасько, Катерина Калитко, Маріанна Кіяновська, Богдан Задура та ін.

Варто зазначити, що не всі жанри представлені в чистому вигляді. На сторінках літературно-критичних видань, так само як і в усіх інших типах українських мас-медіа часто зустрічаються, так звані «гібридні жанри», які одночасно мають ознаки двох-трьох жанрових форм. Наприклад, стаття-огляд, рецензія-відгук і т.д.

Таким чином, можна зробити висновок, що сучасні українські видання літературно-мистецького спрямування активно користуються жанрами журналісти для висвітлення актуальних процесів літературного життя України та світу. Одні форми матеріалів є більш уживаними, інші ж зустрічаються значно рідше. Також розповсюдження набуває таке явище, як взаєморелеванція жанрів.

1. Біографічний список

1. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття): посіб. для студ. гуманіт. ф-тів вищ. навч. закл. / Р. Гром'як. – Т.: Підручники & посібники, 1999. – 224 с. [Gromyak R. History of Ukrainian literary criticism (from the beginning to the end of the XIX century): manual. for students. humanities. f-tiv higher. textbook lock / R. Gromyak. - T.: Textbooks & manuals, 1999. - 224 p.]

2. ДСТУ 3017–2015 Видання. Основні види. Терміни та визначення. – На заміну ДСТУ 3017–95; чинний від 2016–07–01. – Київ: ДП «УкрНДЦ», 2016. – IV, 38 с. [DSTU 3017–2015 Edition. The main types. Terms and definitions. - To replace DSTU 3017-95; valid from 2016-07-01. - Kyiv: SE "UkrNDC", 2016. - IV, 38 p.]

3. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / В. Здоровега. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с. [Zdorovega V. Theory and methods of journalistic creativity: a textbook / V. Zdorovega. - 2nd ed., Reworked. and add. - Lviv: PAIS, 2004. - 268 p.]

4. Козубенко Л. Зарубіжна літературна критика: напрями, течії, постаті: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л. Козубенко. – Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди, 2007. – 148 с. [Kozubenko L. Foreign literary criticism: directions, trends, figures: textbook. manual for students. higher education lock / L. Kozubenko. - Pereyaslav Khmelnytsky: Pereyaslav-Khmelnytsky state. Pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda, 2007. - 148 p.]

5. Котвіцька К. Літературні часописи в Україні: всупереч і попри все [Електронний ресурс] / К. Котвіцька // Читомо. – Режим доступу до статті: <http://archive.chytomo.com/news/literaturni-chasopisi-v-ukraini-z-nadiyeyu-na-krashhe>. [Kotvitska K. Literary magazines in Ukraine: in spite of everything [Electronic resource] / K. Kotvitska // Chytomo. - Mode of access to the article: <http://archive.chytomo.com/news/literaturni-chasopisi-v-ukraini-z-nadiyeyu-na-krashhe>.]

6. Левицька О. С. Літературно-художні часописи в сучасному літературному дискурсі [Електронний ресурс] / О. С. Левицька // Книгобачення. – Режим доступу до статті: <http://knyhobachennia.com/?category=10&article=327> [Levitska OS Literary and artistic magazines in modern literary discourse [Electronic resource] / OS Levitska // Book vision. - Mode of access to the article: <http://knyhobachennia.com/?category=10&article=327>]

7. Літературознавчий словник-довідник / ред. Р. Т. Гром'як [та ін.]. – 2-ге вид., виправ., доп. – К.: Академія, 2007. – 752 с. [Literary dictionary-reference / ed. RT Gromyak [etc.]. - 2nd ed., Corrected., Ext. - K.: Академія, 2007. - 752 c.]

8. Микитенко О. І. Сторінками історії «Всесвіту»: із виступу головного редактора

часопису іноземної літератури «Всесвіт» у ЛНУ ім. Івана Франка [Електронний ресурс] / О. І. Микитенко // Вісник ЛНУ ім. Івана Франка. – Л. : Вип. 17.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – Режим доступу до статті: http://old.lingua.lnu.edu.ua/Visnyk/visnyk/Visnyk_17/articles/22mykytenko.pdf [Mykytenko OI Pages of the history of the "Universe": from the speech of the editor-in-chief of the magazine of foreign literature "Universe" in LNU. Ivana Franka [Electronic resource] / OI Mykytenko // Visnyk of Lviv National University named after Ivan Franko. - L.: Vip. 17 .: Ivan Franko Lviv National University Publishing Center, 2010. - Mode of access to the article: http://old.lingua.lnu.edu.ua/Visnyk/visnyk/Visnyk_17/articles/22mykytenko.pdf]

9. Пилипенко А. Контент літературного журналу : принципи моделювання / А. Пилипенко

// Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 2 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2012_2_5 [Pilipenko A. Content of a literary magazine: principles of modeling / A. Pilipenko // Bulletin of the Book Chamber. - 2012. - № 2 [Electronic resource]. - Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2012_2_5]

10. Сапко М. Літературна періодика в Україні: маємо те, що маємо [Електронний ресурс] / М. Сапко // Друг читача. – Режим доступу до статті: https://vsiknygy.net.ua/shcho_pochytaty/overview/120/ / [Sapko M. Literary periodicals in Ukraine: we have what we have [Electronic resource] / M. Sapko // Friend of the reader. - Mode of access to the article: https://vsiknygy.net.ua/shcho_pochytaty/overview/120/]